

upravilo poměry cizozemských akciových společností peněžních, které dne 28. října 1918 na území republiky Československé měly a posud mají pobočné ústavy u příslušného tuzemského soudu v obchodní rejstřík zapsané. Tedy možnost dalšího obchodování těchto společností v tuzemsku jest v popředí, nikoli úprava valuty, která jen nepřímou byla nostrifikačním nařízením dotčena. Pro způsob úpravy tohoto obchodování byly proto rozhodnými zájmy jak oněch společností, tak i osob, které s nimi byly v úzkém obchodním styku buď jako věřitelé, nebo dlužníci. A jen s tohoto hlediska lze vykládati jednotlivá ustanovení onoho nařízení a nelze z různých zvláštních předpisů, týkajících se jiných oborů (na př. zákon ze dne 18. března 1921, čís. 142 sb. z. a n., nařízení ze dne 7. dubna 1921, čís. 151 sb. z. a n.), usuzovati, jak činí dovolatelka, na tendenci nostrifikačního nařízení a jeho dosah. Kdyby se tedy ani nepřihlíželo ku připisu ministerstva financí ze dne 30. dubna 1923, čís. 45.339/2189/23—II A 3, dle něhož toto ministerstvo, podávajíc osnovu vládního nařízení ze dne 13. září 1920, čís. 532 sb. z. a n., rozumělo výrazem, uvedeným v §u 11 nař. »dílčí dlužní úpisy (titry) v tuzemsku obíhající« takové cenné papíry, které se v tuzemsku v den vyhlášení tohoto nařízení našly a nebyly z nějakého důvodu, zejména podle §u 15 vládního nařízení ze dne 12. března 1919, čís. 126 sb. z. a n., z oběhu v tuzemsku vyloučeny – a jímž vlastně dán jest autentický výklad onoho obratu »dílčí dlužní úpisy v tuzemsku obíhající«, plyne správnost názoru soudu druhé stolice v tomto směru nejen ze slovního výkladu onoho rčení, ale také z účelu a tendence nostrifikačního nařízení samého. Není proto ani třeba utíkati se k výjimečnému ustanovení §u 11 odstavec f) nař., poněvadž dle stavu věci, tak, jak byl zjištěn, nemůže býti pochybnosti o tom, že sporné papíry v den vyhlášení tohoto nařízení, t. j. dne 24. září 1920, byly v tuzemsku v oběhu.

Čís. 3925.

Zřekla-li se manželka při rozvodu nároku na výživné, ač mohla předpokládati, že se stane neschopnou k výdělku, nemůže se při napotomní neschopnosti domáhati výživného.

(Rozh. ze dne 30. května 1924, Rv I 472/24.)

Žaloba rozvedené manželky o placení výživného byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatelka má právní posouzení věci za pochybené, ježto její nárok na novou úpravu výživného následkem změny jejích poměrů nebyl uznán za oprávněný. Dovolatelka tvrdí, že manželovy poměry se sice nezměnily, ale ona že upadla do choroby a není následkem toho schopna výdělku, což již dostačuje, by provedena byla nová úprava výživného, poněvadž úmluvy, upravující majetkové poměry manželů, jsou

vždy myšleny s výhradou rebus sic stantibus, jak již Nejvyšší soud opětne rozhodl. I kdyby tomu tak bylo, ncbyl by nárok žalobkyně podle jejího vlastního tvrzení, že odbytné bylo stanoveno na dobu až do provedení rozluky, na kterou se pomýšlelo za rok, vznikl do žaloby, podané 4. července 1923, když žalobkyně ani netvrdí, že rozluka byla provedena a když žalovaný se zavázal v notářském spise, platiti jí ještě po dva měsíce po narození druhého, tehdy ještě nenarozeného syna 400 Kč měsíčně. Než dovolací soud přisvědčuje právnímu názoru obou nižších soudů, že výhrada rebus sic stantibus nemá platnosti v tomto případě, poněvadž žalobkyně při úpravě majetkových poměrů před rozvodem mohla a musela na to myslet, že by se mohla státi neschopnou výdělku, když se zbavovala úplně tohoto zdroje výživy a zřekla se veškerých nároků proti svému manželu, které jí přísluší z jakéhokoliv právního důvodu nyní, nebo ještě snad vzniknou v budoucnosti. Zde jde jen o to, zda je takové zřeknutí po zákonu platné. Na tuto otázku jest odpověděti kladně. Není ustanovení, které by bránilo svéprávné manželce, zřici se výživného vůči manželu. (Judikát čís. 244.) Možnost, že by manželka padla v budoucnosti na obtíž veřejné dobročinnosti, není tomu na překážku. Nárok manželky na výživu, které ona se zřiká, může býti již ztracen jejím jednáním v manželství, jímž zavinuje rozvod manželství. V takovém případě jest zřeknutí se výživného za odbytné jen patrný úspěch, kterého by manželka nedosáhla právem. Z toho viděti, že manželka může míti velký zájem na tom, aby se vyhnula sporu o rozvod manželství a dosáhla přiměřeného odbytného. Právní posouzení dovolacího soudu, že žalobkyně nemá nároku na výživné vůči žalovanému, poněvadž se ho výslovně vzdala, odpovídá zákonu a není proto dovolací duvod čís. 4 Šu 503 c. ř. s. opodstatněn.

Čís. 3926.

Náležitosti žalobního návrhu žaloby na zrušení spoluvlastnictví (§ 830 obč. zák.).

Klesání cen nemovitostí a kolísavé hospodářské a měnové poměry nejsou na závalu rozdělení společného vlastnictví aniž přicházejí v úvahu subjektivní poměry toho kterého spoluvlastníka.

(Rozh. ze dne 30. května 1924, Rv I 475/24.)

Žalobě o nález, že žalobkyni přísluší vůči žalovanému právo žádati soudní dražbou zrušení společného vlastnictví k domu čp. 918 se zahradou, a že jest žalovaný povinen svoliti ke zrušení společného vlastnictví a k tomu cíli povolití soudní dražbu nemovitosti, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání uplatňuje důvody čís. 2 a 4 Šu 503 c. ř. s., ale neprávem. Dovolatel vytýká nesprávnost posouzení otázky, zda zrušení společného